

Forslag

til

Lov om tinglysning af kapitalværdistigninger på jord og faste ejendomme som en offentlig prioritet.

Fremsat den 26. februar 1974 af *Knud Jespersen, Fuglsang, Kaj Hansen, Freddy Madsen, Ib Nørhund og Hanne Reintoft.*

§ 1. Alle reelle kapitalgevinster på jord og faste ejendomme skal tinglyses som en offentlig prioritet.

Stk. 2. Basisbeløbet for beregningen af kapitalgevinster er den offentlige vurdering ved den 15. alm. vurdering i 1973.

Stk. 3. For ejendomme der først er erhvervet efter den 15. alm. vurdering, er basisbeløbet købesummen.

Stk. 4. Ejeren kan vælge mellem den 15. alm. vurdering eller købesummen ved handel efter denne vurdering.

Stk. 5. Kapitalgevinsterne beregnes ved hver alm. offentlig vurdering, omvurdering eller salg.

§ 2. Ved reel kapitalgevinst forstås den del af stigningen i den nominelle kapitalgevinst, som overstiger, hvad der svarer til den almindelige prisstigning i samfundet, opgjort som forskellen mellem nationalproduktets markedsværdi i løbende og faste priser.

Stk. 2. Ved nominelle kapitalgevinster forstås den samlede handelsværditilvækst i løbet af beregningsperioden minus den del heraf, der hidrører fra reel værdiforøgelse,

opgjort som bruttoværdien af ny-, til- og ombygninger med fradrag af de skattemæssige afskrivninger på den samlede bygningsmasse.

§ 3. Den tinglyste gæld kan forblive som et indestående ved ejerskifte.

§ 4. Gælden skal forrentes med en rentefod, der svarer til den til enhver tid gældende diskonto i Danmarks Nationalbank.

§ 5. Provenu, renter og indfriet gæld til det offentlige af denne beskatning af arbejdsfri kapitalgevinster tilfalder med en halvdel staten og resten den kommune, hvor jorden eller ejendommen er beliggende.

§ 6. Finansministeren fastsætter de nærmere regler om opgørelsen af kapitalgevinster, indbetaling af ydelserne og klageregler.

§ 7. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

§ 8. Loven træder i kraft 2 dage efter offentliggørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

Virkningen af forslaget er, at man ikke længere kan belåne kapitalgevinster, som er opstået uden arbejdsindsats, idet disse nu bliver fastlåst som en offentlig prioritet og dermed hindrer belåning på det private pengemarked.

Forslaget sigter mod en virkeliggørelse af det

forslag om formuepolitik, som Det økonomiske Råds formandskab nævnte i diskussionsoplægget af 5. februar 1974, afsnit 19, side 26. Dette forslag sigtede mod offentlige indgreb for at modvirke de meget vidtrækkende formueforskydninger under inflation.

De samlede nominelle kapitalgevinster udgjorde

i perioden 1965-73 ca. 160 milliarder kr., og siden april 1973 er de steget yderligere til i alt ca. 200 mia kr. fra 1965.

De samlede reelle kapitalgevinster har finansministeren den 6. februar 1974 givet løfte om at lade beregne. Danmarks kommunistiske parti har skønnet, at de reelle kapitalgevinster for perioden 1965-74 udgjorde 40-50 mia kr. Hvis forslaget derfor havde været lov, ville det offentlige have haft et provenu af forslaget på 4-5 mia kr.

De stærkt accelererende værdistigninger er løbende blevet belånt og frigjort ved handel. De realiserede penge er kastet ud i forbruget og har været den væsentligste faktor til skabelsen af underskuddet på betalingsbalancen. Samtidig har rentefradragsreglen yderligere begunstiget belåningen af værdistigningerne, og hele denne udvikling har forstærket inflationen.

Grundstigningsskylden lagde en dæmper på prisstigningerne, men den er ophævet. Kapitalvindingskatten fra 1965 har ikke virket tilstrækkeligt mod grundspekulationen. De arbejdsfrie værdistigninger må stoppes, og den milde løsning, som her foreslås, vil virke effektivt. En mere vidtgående løsning er nationalisering af jorden, men under de nuværende politiske forhold er der næppe muligheder for at gennemføre den. Derfor har vi valgt dette skatteforslag.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Tinglysningen er nødvendig for at undgå belåning af værdistigningerne.

Basisåret (basisbeløbets beregningsgrundlag) er her valgt for det år, hvori der foreligger den seneste offentlige vurdering. De to valgmuligheder er givet for at undgå ubehagelige virkninger ved prisfald, som f. eks. fandt sted for landbrugsejendomme i 1968 efter de Gaulles nej til fællesmarkedets udvidelse.

Beregningsperioden er normalt fire år, men af hensyn til de voldsomme stigninger og den uensartede stigning på landbrugsejendomme, parcelhuse, udlejningsejendomme o. lign., såvel som den uensartede stigning på jord i de forskellige landsdele må hyppigere omvurderinger tilstræbes.

Til § 2.

Reel og nominal kapitalgevinst er defineret. Retfærdigvis burde ejeren kun have dækning for den almindelige prisstigning for ejerens egenkapital på købstidspunktet plus indeksregulering for pengeforringelsen, men et sådant princip vil gøre forslaget meget kompliceret, og derfor har vi valgt denne enkle definition, som Det økonomiske Råd anvendte i 1966 i publikationen: „Bidrag til belysning af formueudviklingen i Danmark i de senere år.“

Til § 3.

Bestemmelsen muliggør lempelige ejerskifter.

Til § 5.

Kommunerne er tiltænkt halvdelen af provenuet, så deres interesser i en rigtig vurdering skærpes. Efterhånden vil skattetrykket kunne lettes, når de tinglyste værdier afkaster rente eller bliver indfriet.